

R. 3 kan även ha varit **n**. R. 6-7 trol. **en**, men endast huvudstavarna äro bevarade. Sålunda ordet *Amen* (jfr G 15).

»Stenen synes att döma av den regelrätta korsteckningen ha tjänat som altarbord. Sedermera har den gjorts till gravvård, vilket framgår av en inskrift i ringen till stora ringkorset på stenens mitt: HANS NIELSON HEM M 1602» (v. Friesen). I samband med denna sekundära användning som gravsten torde den ursprungliga inskriften med runor ha blivit bortslipad.

26. Öja kyrka.

Pl. 7.

Litteratur: O. v. Friesen, Anteckningar 1923 (UUB).

Äldre avbildning: O. v. Friesen och J. W. Hamner foto 1923 (ATA).

Runristad gravhäll, nu infälld i kyrkogårdsmuren på norra sidan, den fjärde infällda stenen från kyrkogårdens nordöstra hörn. Den stod år 1923 »lutad mot kyrkogårdsmurens insida strax norr om östra grinden» (v. Friesen).

Kalksten med ojämn yta, i vilken talrika hårda stenar äro inlagrade. Ganska olämplig för ristning. Stenen är avslagen både upptill och nedtill, därtill hårt vittrad, varigenom det mesta både av ornamentik och inskrift har gått förlorat. Inskriftens ramlinjer äro djupare huggna än runorna. Längd ung. 1,92 m, bredd ung. 1,05 m. På stenens mitt har funnits ett vackert kors.

Endast några spridda runor kunna iakttagas, särskilt på h. sidan upptill, men icke något enda helt ord har kunnat läsas.

Inskrift:

✠... kl : ai - - era - ... tae ... : ... k - - ...

27. Öja kyrka.

Pl. 2.

Litteratur: O. v. Friesen, Anteckningar 1923 (UUB).

Äldre avbildning: O. v. Friesen och J. W. Hamner foto 1923 (ATA).

Runristad gravhäll, nu infälld i kyrkogårdsmuren på södra sidan, den tredje infällda stenen från kyrkogårdens sydöstra hörn. Den stod 1923 »t. v. om ingångsporten till kyrkogården» (v. Friesen). Längd 2,07 m, bredd 1,20-1,06 m.

En starkt vittrad och skadad sten, där endast en liten del av runinskriften nedtill i h. hörnet återstår. Upptill är på stenens mittytta en i senare tid inhuggen sköld med ett bomärke och ett par runor.

Inskrift:

... al - - ... ri ... ok b - - ar kiarpu mik

» ... och ... gjorde mig.»

v. Friesen: ... li ... i bo : iargru mik.

Prästgården, Öja sn.

Fragment av en runristad gravhäll, numera förkommet, från Hamra kyrka (L 1800, S 177). Se ovan G 14.

28. Fide kyrka.

Pl. 8.

Litteratur: S 167. N. J. Ekdahl, Resa på Gotland 1826 (ATA), s. 4; O. v. Friesen, Anteckningar 1923 (UUB).

Äldre avbildning: O. v. Friesen och J. W. Hamner foto 1923 (ATA).

Runristad gravhäll. Den har tidigare legat i golvet i kyrkans mittgång, under själva tornbågen. Vid restaureringen 1951 flyttad till sin nuvarande plats, strax V om korportalen på kyrkans södra sida.

Rödgrå kalksten. Längd 1,45 m, bredd 1,20 m. Stenen torde ursprungligen ha varit helt kvadratisk, men den är stympad på h. sidan, varvid hela ramen (med ev. runinskrift) har gått förlorad. Stenens yta är ojämn, hårt sliten.

Stenens ursprungliga plats har sannolikt icke varit i kyrkgolvet, utan på kyrkogården. Möjligen har den blivit kanthuggen vid inflyttningen, för att den skulle passa på en avsedd plats i golvet.

Mitt på stenen är inhugget ett enkelt s. k. S:t Georgskors. Från de fyra korsarmarna utgå band, som utgöra ramar för inskrift. I de band, som gå nedåt, till vänster och till höger, finns ännu delvis läsbar runinskrift; i det uppåtgående bandet har aldrig funnits några runor.

Inskriften är första gången omtalad av N. J. Ekdahl i hans reseberättelse 1826: »Den 29 juni besökte jag Fide kyrka och fann östan om Sakristian en grafsten med munkstil ... En runsten fins äfven af en vid namn Huglaiker (fragment).» Carl Säve har funnit stenen 1844 och läst betydligt mera av dess inskrift, ehuru delvis ganska felaktigt. v. Friesen har granskat den 1923 och därvid fått fram allt som ännu är möjligt att läsa.

Enligt pastorsämbetets meddelande till Riksantikvarien 1922 funnos »inga runstenar» i Fide kyrka.

Inskrift (supplerad efter v. Friesen):

hehlaikr : kiarþ : istan [þani : ... riñ :] ok : aupulfr [: : þair litu : giār ...]

5 10 15 20 25 30 35 40 45

»Häglaik gjorde denna sten ... Katrin(?) och Audulv de läto göra ...»

Till läsningen: De 3 första runorna äro skadade, men namnet 1–8 **hehlaikr** är fullt säkert. Det är också den enda del av inskriften, som Ekdahl har läst. 9 **k** är sannolikt icke stunget; det kan icke heller läsas som **f**. Skiljetecknet : har ristaren felaktigt satt framför i stället för efter 14 **i**. Bistaven i 16 **t** är svag. Intet skiljetecken efter 18 **n**. Bistaven i 19 **þ** är ytterst svag. Även 20 **a**, 21 **n** något osäkra. 22 **i** svagt; tycks sakna bistav. — Början av inskriften i v. korsarmen är förstörd. Av 23 **r** finns endast bistavens nedersta del, likaså